

Kristen eller hednakristen

Hur läser jag Bibeln? Läser jag den som 'vår kristna bok' eller som 'Israels bok'? Andreas Johansson, styrelseledamot i Shaloms styrelse, fick under sina år i Israel uppleva hur hans identitet förändrades när han levde i ett judiskt land och läste Bibeln tillsammans med judar.

Andreas som fick uppleva sex spännande år i Israel 2011-17

Andreas Johansson är styrelseledamot i Shalom över Israel. Men inte "bara" styrelseledamot, utan även flitig skribent här i tidningen. I Shalom över Israel nummer 11 2017 finns en intervju med Andreas i samband med att han blev invald i styrelsen. I intervjun berättar Andreas bland annat om sina sex år i Israel som den Norska Israelmissionens representant. I denna intervju berättar Andreas mer om vad

de sex åren i Israel betydde för honom – nämligen att hans identitet också förändrades av att leva i ett judiskt land och att läsa Bibeln tillsammans med judar.

Intervjun gör vi via Zoom en höstdag när snön faller över Sørumsand som ligger cirka fyra mil nordöst om Oslo där Andreas bosatte sig tillsammans med sin familj efter åren i Israel.

Att leva i Bibelns land

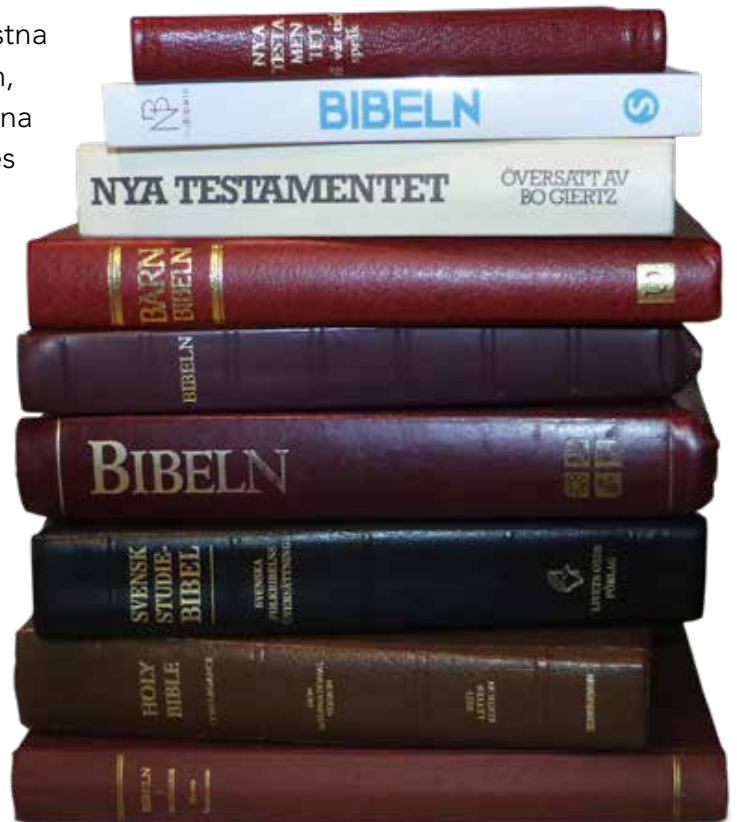
Du tjänstgjorde i Israel för Den norska Israelmissionen åren 2011-17, vad är dina huvudintryck så här tre år efter att du flyttat tillbaka till Skandinavien?

– Det var väldigt meningsfulla år och inte minst innehållsrika. Som man säger: 'Det finns inga tråkiga ögonblick i Israel'. Det händer något hela tiden – och risken för att det ska hända ännu mer är överhängande hela tiden, svarar Andreas och tillägger:

– Jag saknar också vännerna och arbetskollegorna vi var tillsammans med ofta, och givetvis också den messianska församlingen vi gick till i Haifa, Beit Eliahu. Men det jag bär med mig varje dag är hur min bibelläsning och min identitet förändrades av att leva i ett judiskt land och att läsa Bibeln tillsammans med judar.

Du säger att din identitet förändrades, var du helt blank på det judiska arvet då du flyttade till Israel 2011?

– Det kan man nog inte påstå. Jag hade till exempel byggt lövhyddor och ätit påskmåltid med ungdomarna i kyrkan ett bra tag innan det var aktuellt för mig med tjänst i Israel. Och medan jag var missionär i Peru översatte jag en messiansk

"Jag gick från att läsa Bibeln i 'svartvitt' till att läsa Bibeln i 'färger'", säger Andreas om åren i Israel

påskmåltidsvariant till spanska – och så firade vi i kyrkan vi gick i där.

– Men även om väldigt mycket av teorin var på plats då jag åkte till Israel 2011, så lärde jag mig mycket mer och inte minst – hela perspektivet med att Bibeln är en judisk bok med allt vad det innebär – landade i hjärtat. Jag gick från att läsa Bibeln i "svartvitt" till att läsa Bibeln i "färger", och min identitet justerades. Jag åkte till Israel som "kristen" men insåg att jag egentligen var "hednakristen", poängterar Andreas.

Denna identitetsförändring och dina upplevelser av mötet med messianska judar i Israel – hur berättar du om din upplevelse för andra här i Skandinavien?

– Jag skriver om det, bland annat i Shalom. När jag predikar försöker jag alltid tänka på att dom vi läser om här i denna bibeltext, och det är de allra flesta, de är judar, de är från Israels folk. Det var judar som skrev texten, det handlar om judar och den skrevs till judar. Både GT och NT är judiska böcker. Först därefter kan vi gå till punkten "Vad kan det betyda för oss". Först måste vi lära oss: Vad kommer det här texterna ifrån, vems är de från början, hur var det Gud talade – ja, han använde ett speciellt folk. Så tänker jag vid varje andakt. Detta är något jag lever med och som genomsyrar hela min prästtjänst.

Vad lägger du i ordet "hednakristen"?

– Om man räknar sig som "kristen" så betyder det att man ser på "Kyrkan" som något först och främst för icke-judar. Man säger "Kyrkan" eller "kristendomen" och tänker på det som något "icke-judiskt". Men om vi säger "hednakristen", då vittnar det om att det utöver alla icke-judar som tror på Jesus, så finns det också en annan del av "Kyrkan", det vill säga de Jesustroende judarna. Det är till och med så – upptäckte jag – att det självklara enligt NT är att judar tror på Jesus, medan det som krävdes var ett extra beslut vid apostlamötet, som omtalas i Apostlagärningarna 15, om huruvida icke-judar kunde få tro på Jesus och tillhöra Kyrkan utan att först konvertera och bli judar.

Vad innebär det känslomässigt att vara "hednakristen"?

– Det betyder att hela tiden låta sig påminnas om att Messias först och främst kom till någon annan än mig. Jag som icke-jude kan närma mig Jesus bara i andra hand. Någon annan kommer före mig i kön. Det kan upplevas provocerande. Men så länge det handlar om nåd, och inte mänskliga rättigheter, så är det bara sunt att inse att någon annan – det judiska folket – hör mera hemma hos Jesus än det jag gör.

En annan sida av saken är att det egentligen inte finns något som kan kallas "kristendom", för hela min tro är judisk. Både GT och NT är judiska böcker. De tillhör inte mig och den hednakristna kyrkan.

Ditt svar kan nog upplevas provocerande, du säger: "att det egentligen inte finns något som kallas "kristendom". Vad heter då vår "religion" kanske en och annan funderar på?

– Det räknar jag med att många inte tänkt på, vad vår "religion" skulle heta om den inte heter kristendom. Då ska man tänka – vi som gillar att använda hebreiska låneord får säga 'messiansk tro'. De som gillar att prata grekiska de får säga 'kristendom' eller 'kristen tro', för Kristus är en grekisk översättning av titeln 'Messias'. På svenska heter det 'smord tro, den smorde'. Det som är poängen med detta är att det inte är en egen religion, den är judisk helt och hållet. Man kan inte förstå vad 'den smorde' är för någonting

Konferensen på Hjälmared 2019, Andreas ansvarar för avslutningsgudstjänsten

utan att ha full kontakt med Tanakh (den hebreiska Bibeln, GT, red. anm.) Man får gärna höja på ögonbrynen över påståendet, det är bara bra.

Tolkar jag dig rätt, det handlar alltså om att läsa Bibeln med helt andra glasögon och en annan infallsvinkel än vad vi vanligtvis gör som kristna, då med den definitionen av kristen som du nämner i början av intervjun?

– Nu ska jag inte uttala mig om hur alla andra läser Bibeln. Men det var i alla fall en upptäckt för mig och det är många som jag mött som har samma inställning. Om man går till boken (Bibeln) och läser den som vår bok eller om man säger att "det här är Israels bok och jag får vara med", det är nog en ganska stor skillnad.

Leif Lundberg

Under sina sex år i Israel bodde Andreas med sin familj i hamn- och industristaden Haifa